



**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1171/08-04

Název školy **Základní škola a mateřská škola Líně,
příspěvková organizace**

Adresa: **Školní 198, 330 21 Líně**
Identifikátor: **650 031 881**
IČ: **60611260**
Místo inspekce: **Základní škola Líně**
Termín inspekce: **12. – 19. května 2008**

Předmět inspekční činnosti:

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle §174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Zřizovatelem Základní školy a mateřské školy Líně, příspěvkové organizace, je Obec Líně. Škola vykonává činnost školských zařízení: Školní jídelna, Školní jídelna – výdejna, Školní družina.

Základní škola sídlí ve dvou 100 let starých samostatných budovách (I. stupeň se školní jídelnou a školní družinou, II. stupeň s ředitelstvím). Činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny probíhá v dalším objektu. Budovy jsou od sebe vzdáleny cca 10 minut chůze.

Dvě třídy mateřské školy v letošním školním roce navštěvuje 56 dětí, jejich počet byl v posledních třech letech stabilizovaný. Vzhledem k nárůstu zapsaných dětí o 17 na příští školní rok bude v budově I. stupně zřízena další třída mateřské školy.

V 9 třídách základní školy se ke dni inspekce vzdělávalo celkem 148 žáků. Jejich počet v posledních třech letech klesá v závislosti na demografickém vývoji ze 178 na současný stav. V letošním školním roce výuka probíhá v 1. a 6. ročníku podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP) „Škola pro naši budoucnost“, v ostatních ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola.

V základní a mateřské škole pracuje celkem 19 pedagogických pracovníků, z toho 15 splňuje podmínky odborné kvalifikace. V mateřské škole splňují podmínky všechny 4 učitelky, v základní škole pak 11 z 15 vyučujících. Ředitel školy nesplňuje předpoklad pro výkon funkce tím, že neabsolvoval specializované studium pro ředitele škol zaměřené na organizaci a řízení školství.

Inspekce byla provedena v základní škole.

II. Ekonomické údaje

Škola hospodáří s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele. Podíl ze státního rozpočtu mírně klesá (87 %, 82 %, 84 %) v souvislosti s ubývajícím počtem žáků na třídu, a to z 20,52 v roce 2005/2006 na 19,73 v roce 2006/2007 k současnému stavu 18,79 žáků. Osobní náklady celkových výdajů narůstají za sledované období z cca 39 500 Kč na současných 48 000 Kč na jednoho žáka, podíl prostředků ze státního rozpočtu tvoří stabilně téměř 99 %. Tomuto trendu odpovídá i mírný nárůst mzdových prostředků. Zjištěným skutečností, včetně zastaralého fondu učebnic a zpomalení rozvoje a využívání informačních technologií v běžné výuce, odpovídá i výrazné snížení vynaložených prostředků na učebnice a učební texty v roce 2007 (oproti roku 2006 na polovinu). Na programové vybavení v posledních třech letech nebyly vynaloženy žádné prostředky. Za toto období klesá i podíl nákladů na vzdělávání pedagogických pracovníků.

Zřizovatel (současné zastupitelstvo) se v maximální možné míře snaží naplňovat požadavky vedení školy na neustálé zlepšování materiálně technických podmínek výuky a technického stavu budov a tím vytváření podnětného a bezpečného prostředí pro žáky. Kromě sponzorských darů od některých rodičů jiné finanční zdroje škola nemá. Pracovníci školy přispívají vlastní prací na realizaci údržby a oprav.

III. Hodnocení školy

Školní vzdělávací program „Škola pro naši budoucnost“ splňuje základní požadavky školského zákona po formální stránce. ŠVP nemá ve zpracování jednotnou formu, ne vždy je přizpůsoben podmínkám školy a některé části nejsou zcela v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. ŠVP také nebyl projednaný školskou radou. Část zjištěných nedostatků ve struktuře ŠVP byla odstraněna v průběhu inspekce.

Veřejnost má možnost do vzdělávacího programu školy nahlížet a pořizovat si opisy.

Na I. stupni se kvalita výuky od minulé inspekce prakticky nezměnila. Výuka přírodovědných a společenských předmětů měla průměrnou úroveň. Chyběla např. práce s různými informačními zdroji (nejsou k dispozici počítače, nebyly využity encyklopedie ani další doplňková literatura). V metodách práce byly upřednostňovány soutěživé formy před vhodnějšími kooperativními činnostmi. Nedochozí k výraznému zařazování inovačních prvků.

Výchova ke zdraví je spíše intuitivně a na různé úrovni začleněna v jednotlivých předmětech, do ŠVP je zapracována jen pro 7. – 9. ročník. K relaxaci žáků během výuky a o přestávkách jsou vytvořena odpočinková místa v učebnách I. stupně a všichni žáci mohou využívat za příznivého počasí školní zahrady.

Společenskovědní vzdělávání probíhalo v souladu se vzdělávacími programy na standardní úrovni. Zejména v humanitních předmětech II. stupně byli žáci vhodně vedeni k porozumění textu a získávání informací podle zadaného úkolu. Důraz byl kladen i na rozvoj osobnosti žáků a jejich základní orientaci ve společenských a historických událostech. V této souvislosti žáci nejsou znevýhodněni skutečností, že se jedná o mimoměstskou školu a účastní se řady exkurzí (muzea, knihovny, památky), navštěvují kulturně společenské akce (divadlo, filmy). Na některých společenských akcích se žáci pod vedením učitelů také aktivně podílejí.

Přírodovědné vzdělávání II. stupně bylo sledováno v předmětech fyzika a zeměpis. Předností ve výuce fyziky je skutečnost, že nadstandardně vybavená a zařízená učebna byla vyučující efektivně využívána a žáci zde přirozeně získávali kromě znalostí i mnohé dovednosti. V průběhu zajímavých hodin žáci výborně spolupracovali s vyučujícími i mezi sebou, z jejich chování bylo patrné, že se jedná o trvalý jev. Začínající vyučující (student posledního ročníku pedagogické fakulty) má předpoklady pro kvalitní práci, v současné době chybí větší didaktické zkušenosti. Druhá vyučující promyšlenou a kvalitní práci dlouhodobě na příkladné úrovni realizuje metody odpovídající kurikulární reformě. Výuka zeměpisu probíhala na velmi dobré standardní úrovni, zařazovány byly i aktivizující metody, větší pozornost vyžaduje vedení žáků ke kázni a u části i k jejich vlastní zodpovědnosti za vzdělání. Prvky environmentální výchovy vytvářející kladný vztah k přírodě včetně zaměření na třídění odpadu jsou zařazovány do jednotlivých předmětů a také se odrážejí v mimoškolních aktivitách.

Někteří vyučující spontánně reagují na probíhající reformu vzdělávání, u jiných přetrvávají rezervy v důslednější motivaci žáků, v cíleném rozvíjení zejména komunikativních dovedností, v užším sepětí učiva se životem a praktickým využitím poznatků. Vedení školy nevytváří systematický tlak na učitele k cílenému zavádění efektivních metod výuky včetně využívání informačních technologií a umožňuje jim tak setrávat v zažitých stereotypch. Nízké počty žáků ve třídách nejsou obecně a všemi vyučujícími chápány jako příležitost k individuálnímu přístupu a volbě vhodnějších metod práce. U některých žáků se projevovala v hodinách i o přestávkách nekázeň, což bylo především způsobeno tím, že není všemi důsledně vyžadováno plnění stanovených pravidel chování.

Úroveň znalostí a dovedností žáků se omezuje na zkoušení s klasifikací. K překonávání nechuti k učení a eliminaci kázeňských problémů, zejména u problémových žáků I. stupně, není dostatečně využíváno motivační hodnocení. Škola nemá stanovenou strategii na podporu úspěšnosti žáků.

Projektové vyučování je zatím zařazováno ojediněle a spíše na I. stupni. Na II. stupni probíhá čtyřletý cyklus projektu Den Evropské unie, ve kterém jsou zapojeny všechny třídy i někteří rodiče žáků.

Strategie a plánování činnosti školy reaguje na národní a krajské priority ve vzdělávání a vedení školy svoji činnost pravidelně hodnotí a inovuje. Plánování je v souladu s reálnými podmínkami školy. O strategických záměrech a skutečnostech stanovených zákonem ředitel

školy průběžně informuje zřizovatele a školskou radu, rodiče jsou také informováni prostřednictvím místního tisku, který vždy bezplatně obdrží každá rodina.

Škola nemá specifické zaměření, cílem je v co nejvyšší míře naplnit obsah základního vzdělávání stanovené školským zákonem. Koncepce výchovy a vzdělávání není propracovaná ve všech směrech, chybí např. zpracování pohybového režimu žáků a návyků ke zdravému způsobu života a ochraně zdraví, i když se běžně realizuje.

Ředitel školy stanovil kompetence a odpovědnosti pro jednotlivé pracovníky. Příkladně pracuje zástupkyně ředitele školy v oblasti řízení, a to i nad rámec stanovených povinností. Metodické orgány školy nejsou zřízeny. Rizikem ovlivňujícím kvalitu ŠVP a jeho realizaci je málo koordinovaná spolupráce mezi učiteli při jeho tvorbě.

Informační systém školy oboustranně poskytuje dostatek informací k dění ve škole, je funkční. Předností je také úzký kontakt mezi všemi zaměstnanci školy a neformální komunikace mezi zřizovatelem a školou. Rodiče se mohou informovat o prospěchu a chování žáků na třídních aktivech nebo na základě dohody kdykoliv. Dnes již pro většinu škol běžné webové stránky nemá škola zřízeny.

Ve vlastním hodnocení školy jsou v hlavních oblastech objektivně zhodnocena pozitiva i negativa včetně návrhů opatření s termíny k jejich odstranění. Plánovaná kontrolní a hospitační činnost je dle zápisů v třídních knihách prováděna, z hospitací však nejsou pořizovány záznamy a opatření k nápravě jsou formulována pouze ústně, což výrazně snižuje jejich účinnost a ztěžuje následnou kontrolu. Analýza úrovně vzdělávání žáků není prováděna. Výsledky vzdělávání žáků se zabývá pedagogická rada, ale ani zde ze zjištěných skutečností nejsou formulována opatření ke zlepšování výchovně vzdělávací činnosti školy.

Dva vykazovaní žáci (I. stupeň) se speciálními vzdělávacími potřebami pracují podle individuálních plánů. Nadané žáky škola nevykazuje. Další rozvoj žáků je umožňován zejména v četných zájmových kroužcích, celkem je jich realizováno 11 z nabízených 13. Významný podíl tvoří pohybové aktivity k zvyšování tělesné zdatnosti.

Výuku se daří personálně zajistit, rizika jsou známá a je na ně průběžně reagováno. Začínajícím učitelům je poskytována pomoc. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánované, využívají se programové nabídky vzdělávacích center v Plzni.

Kvalitně zpracovaný Minimální preventivní program stanoví mimo jiné konkrétní cíle a témata prevence. Ta jsou zapracována do předmětů celého vzdělávacího procesu, pravidelně je hodnoceno jejich plnění na jednáních pedagogické rady. K předcházení zdravotních, bezpečnostních a sociálních rizik je využíváno i osvěty a souvisejících mimoškolních aktivit. K podpoře výchovy ke zdraví a prevenci sociálně patologických jevů pořádá škola četné sportovní akce jako např. atletické přebory školy, cykloturistické a sportovně turistické dny, soutěž v aerobiku za účasti okolních obcí a rodičů. Přes množství sportovních aktivit a ne zcela vyhovující sportoviště dochází k relativně nízkému počtu úrazů (2 – 4).

Při přijímání žáků škola dodržuje zákonná ustanovení, vydaná rozhodnutí ředitele školy obsahují předepsané náležitosti.

Škola se omezuje na spolupráci s nejbližšími a obvyklými partnery. Zřizovatel má zájem na udržení školy v obci, dle svých možností vynakládá nemalé finanční prostředky

na opravy a rekonstrukci budov a zlepšování materiálně technického vybavení školy. Školská rada je zřízena, je však málo iniciativní a její činnost je formální.

Vnitřní prostředí školy je i přes stáří budov podnětné a estetické. Učebny jsou vybaveny novým nábytkem. Vedle kmenových jsou zřízeny čtyři odborné učebny: multimediální s dataprojektorem a videem, počítačová, jazyková a pro fyziku s chemií. Materiální vybavení školy umožňuje vzdělávání podle učebních osnov Základní školy, ale probíhající reformě již nepostačuje. Základními pomůckami je škola vybavena, rizikem jsou zastaralé učebnice. Ve výuce chybí žákům možnost zjišťování a zpracovávání informací za pomoci výpočetní techniky, tato v jednotlivých třídách není k dispozici. Možnost pracovat s počítačem mají žáci obou stupňů v počítačové učebně v budově II. stupně, o přestávkách nebo po vyučování po dohodě s učitelem. Pro tělesnou výchovu nejsou vytvořeny vhodné podmínky, chybějící tělocvičny nahrazují upravené učebny, venkovní sportoviště není zcela vyhovující a je spíše náhradním řešením. Škola využívá společenský sál místní sokolovny. Také provozovatel sportovního areálu Koupaliště Líně umožňuje škole zdarma jeho využívání. Projekt na vybudování vyhovujícího sportoviště byl zpracován, schválen, ale k realizaci nedošlo, protože obec nepřistoupila na spoluúčast při financování.

Závěrečné hodnocení:

Základní škola a mateřská škola Líně, příspěvková organizace, poskytuje vzdělání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Analýzou dokumentů a činnosti školy bylo zjištěno, že tato plní své poslání.

Školním vzdělávacím programem deklarované zásady kurikulární reformy jsou do výuky postupně zařazovány, ne vždy v celém rozsahu a s potřebnou efektivitou.

Předností školy je relativně nízký počet žáků i vyučujících umožňující vzájemný bezprostřední kontakt všech zúčastněných a také zájem zřizovatele o udržení školy v obci. Rizikem je však nedůslednost ve vyžadování stanovených pravidel chování, pomalé zavádění výpočetní techniky do všech oblastí vzdělávání, méně kvalitní podmínky pro výuku tělesné výchovy a ne zcela funkční kontrolní systém úrovně výchovy a vzdělávání.

Základní škola Líně poskytuje vzdělávání na standardní úrovni s výše uvedenými únosnými riziky, která brání zvýšení kvality práce školy.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina pro Základní školu a mateřskou školu Líně, příspěvkovou organizaci vydaná Obcí Líně dne 30. 9. 2002 pod č. j. ZO 127/2002 s Dodatky č. 1-3
2. Rozhodnutí ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení vydané MŠMT dne 29. 3. 2007 pod č. j. 3846/2007-21 s účinností od 1. 9. 2007 pro Základní školu a mateřskou školu Líně, příspěvkovou organizaci
3. Jmenování do funkce ředitele ze dne 28. 5. 1990
4. Potvrzení ve funkci ředitele ze dne 2. 1. 2003
5. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2004, 2005, 2006 a 2007
6. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2004, 2005, 2006 a 2007
7. Výroční zprávy za školní roky 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007
8. Koncepce školy ZŠ a MŠ Líně
9. Roční plán činnosti školy pro školní rok 2007/2008
10. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2007/2008
11. Roční plán práce výchovného poradce ve školním roce 2007/2008
12. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2007/2008
13. Další vzdělávání pedagogů za školní rok 2006/2007
14. Vlastní hodnocení školy ze dne 20. 8. 2007
15. Rozvrh hodin pro školní rok 2007/2008
16. Organizační řád ze dne 5. 1. 2003
17. Školní řád ze dne 28. 8. 2003
18. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků ze dne 28. 8. 2004
19. Školní vzdělávací program „Škola pro naši budoucnost“
20. Individuální vzdělávací plány
21. Minimální preventivní program
22. Zápisy z jednání školské rady
23. Zápisy z jednání pedagogické rady od 28. 8. 2006
24. Kniha úrazů od školního roku 2005/2006
25. Záznamy o školních úrazech za roky 2004/2005, 2005/2006, 2006/2007
26. Projekt Den Evropské unie
27. Přijímací řízení – rozhodnutí ředitele školy namátkově
28. Ekonomické ukazatele za rok 2005, 2006, 2007

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Mgr. Ivan Veselý	Ing. Ivan Veselý v. r.
PaedDr. Věra Abelová	Věra Abelová v. r.
Mgr. Jarmila Mrázková	Jarmila Mrázková v. r.

Poučení:

Dle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Částkova 78, 326 00 Plzeň.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Líně, dne 27. 5. 2008

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Bohumír Landrgott	Bohumír Landrgott v. r.